

Fényi Gyula megemlékezés Sopronban

Másfél évszázada annak, hogy Finck Ignác soproni kereskedő legkisebb gyermeke meglátta a napvilágot. Fényi Gyula utóbb világszerte ismert és megbecsült napmegfigyelővé vált. Az évforduló alkalmából a Magyar Csillagászati Egyesület kezdeményezésére Sopron város Önkormányzata, valamint a Jézus Társasága magyarországi rendtartománya június 2-án szerény ünnepséget rendezett, amelynek keretében megkoszorúztuk a jeles csillagász szülőházán elhelyezett emléktáblát.

Az emlékünnepséget megnyitójaként dr. Gimesi Szabolcs polgármester üdvözölte a megjelenteket. A jezsuita rend nevében dr. Horváth Tibor S.J., az immár Fényi nevét viselő miskolci gimnázium igazgatója összegezte, hogy milyen példát nyújt ma a tudós-szerzetes a társadalom, a katolikus egyház és a tudomány művelői számára.

Az ezt követő előadásokban Ponori Thewrewk Aurél, az MCSE elnöke Fényi Gyula életútját vázolta fel, majd Bartha Lajos összegezte csillagászati érdemeit és érzékelte nemzetközi hírnevét. Dr. Ambrózi Pál, a Magyar Meteorológiai Társaság elnöke pedig légkörkutatói munkásságának eredményeit, értékeit ismertette. Az előadásokat követően a résztvevők megkoszorúzták Fényi Gyula Szentlélek utcai szülőházának szép emléktábláját.

Ezen a helyen kell megemlíteni az ünnepséget szervezőinek fáradozását: Arányiné dr. Szabó Magdolna titkárságvezető, Hanzséros Ágnes, a Rendezvényiroda vezetője, valamint Szabó Sándor tagtársunk szorgos munkáját külön megköszönjük.

A Fényi-évforduló tiszteletére egyesületünk — Bartha Lajos összeállításában — emlékfüzetet jelentet meg, mely hamarosan megrendelhető lesz.

Csillagászati tábor Pécsváradon

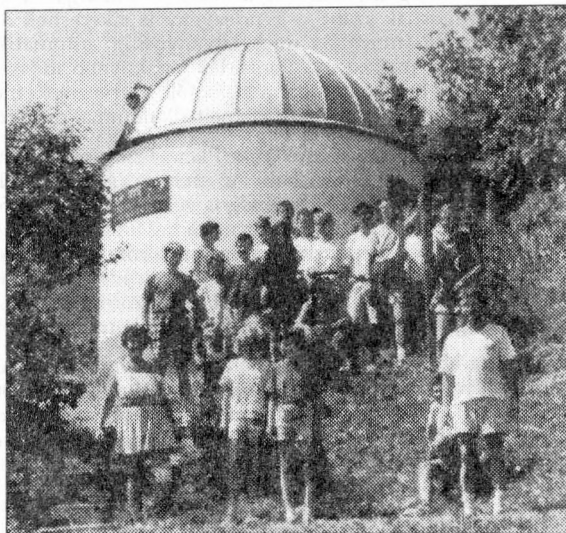
1994. aug. 4–14. között rendezte meg az MCSE Pécsi Csoportja (az Astra Pécsi Csillagászati Egyesülettel együtt) nyári megfigyelőtáborát Pécsváradtól ÉNy-ra, egy 14 hektáros magántelken. A táborba 66 fő látogatott el, az átlagos létszám 35–40 fő között ingadozott. A résztvevők fele Pécsről érkezett. Nappal közös főzések, étkezések, gyalogtúrák, csillagászati előadások voltak. A nagy meleg (néha +35 fokos kánikula) megnehezítette a sátoztábor életét.

7 lencsés, 5 tükrös távcső és 21 binokulár képezte műszerezettségünket. Minden alkonyattól a Jupiterbe csapódott üstökösroncsok foltjait figyeltük. Éjszaka a mélyegek, kettősök, változók, bolygók és a Hold kerültek távcsövégre. A nyelvtörő Nakamura-Nishimura-Machholz (1994m) üstököst kétszer sikerült megnézni és bemutatni mozgását a Cassiopeiában. Távcsövezés közben aug. 7-én 20:16-kor 15 fő egy -7^m -s tűzgömböt látott.

Az augusztus 11/12-i éjjelen felhőzet vonult át fölöttünk, félórakra engedve a meteorozást, újra és újra beborulva. Hajnalra egészen szép, tiszta 6,0 határmagnitúdójú égboltra ébredtünk. Pirkadatig észleltünk, az utolsó meteor 02:30 UT-kor láttuk. Összesen 210 meteorot jegyeztünk, ebből 156 volt Perseida.

A 10 éjszakából 4 teljesen derült, 5 részben felhős volt. A legutolsó éjszaka szakadt ránk egy óriási vihar. A még ott lévő 32 főre öt órán át zúdult az eső, a jég, tomboló szélben áztak be és dőltek össze a sátrak, mindezt szép villámcsapások kísérték.

Augusztus 8-án jól sikerült buszkiránduláson vettünk részt. Szekszárdon a Bemutató Csillagvizsgálót Dömény Gábor mutatta be. Baján a régi csillagdában Vaskúti György, az újban Hegedüs Tibor kalauzolt bennünket. Az utóbbi intézményben éppen akkor csomagolták ki az amerikai 50 cm-es RC-távcsövet. A busztúra Villánykövesden zárult.

A kirándulók a Szekszárdi Bemutató Csillagvizsgáló előtt.
Főműszere 147/1050-es Newton-reflektor (fotó: Károlyi Gábor)

A táborba a megyei napilaptól és a fővárosi MTI-től is látogattak újságírók, fotósok. A cikkek hatására 10–20 látogató érkezett még, nekik távcsöves bemutatásokat tartottunk.

Eszközökkel (katonai sátrak, asztalok, padok, vízeskocsi) ismét a hadsereg segített. Lőrincz Miklós alezredes és Maronics Tibor zászlós (mindketten régi amatőrcsillagászok) fáradozását köszönettel vettük. A 95700 Ft összköltségű tábort a Miniszterelnöki Hivatal 30 ezer Ft-tal támogatta.

A szép fekvésű Dombay-tó számos amatőrnek jelent nosztalgiát, mert az 1980-as, 1982-es, 1983-as és az 1991–94-es nyarakon adott helyet csillagászati táboroknak. Sajnos az utóbbi években egyre szennyezettebbé vált vize és környezete. A mára fertőzővé vált vízben a fürdözést az ÁNTSZ betiltotta. Így egyelőre itt fürödni és a közelben táborokat tartani nem lehet.

KESZTHELYI SÁNDOR

DRACO — DALOS ENDRE AMATŐRCSILLAGÁSZATI LAPJA. KEZDŐ ÉSZLELŐK, FIATALOK RÉSZÉRE NÉPSZERŰ CSILLAGÁSZATI OLVASNIVALÓK. MEGJENIK NEGYEDÉVENTE, MEGRENDELHETŐ A SZERKESZTŐ CÍMÉN: DALOS ENDRE, 7030 PAKS, ÉPÍTŐK ÚTJA 22.